

VÁCLAV FRANC

FRANTIŠEK

FRANTIŠEK

Václav Franc

Věnováno

Paní učitelce Marii Hylmarové

Kamarádům ze Řehče

Naše rodina žije od nepaměti v Bystřici. Alespoň to tak říká děda, protože já to nemůžu dost dobře vědět, protože mně letos na podzim bude jedenáct a nepaměť si vůbec nepamatuju, ačkoliv o mně paní učitelka Anna Hynková v Újezdě říká, že mám pamatováka a že ze mne něco velkého bude. A protože ze školy vím, že každá velká osoba našich dějin má psát paměti, začal jsem si psát i já svoje vlastní paměti, protože, jak říká můj otec, co si člověk neudělá sám, tak za něj nikdo jiný neudělá.

Naše rodina žije v Bystřici stejně jako jiné rodiny, ale naše rodina se jmenuje Fraňkova, protože můj táta je František Franěk a můj děda je taky František Franěk a já jsem taky František Franěk, ačkoliv jsem vůbec nemusel být František Franěk, jak říká babička Františka Fraňková. Když se mojí mamince Mileně Fraňkové narodila moje nejstarší sestra Milena Fraňková, nebyl můj táta nadšený, protože čekal, že se jako prvorozený narodím já, ale měl smůlu a musel si počkat. Potom se narodila moje druhá sestra Blanka Fraňková a můj táta chtěl, aby se jmenovala po něm Františka Fraňková, ale to zase nechtěla mamka, a tak se pohádali, a nakonec všechno rozhodla teta Blanka, která se jmenovala Fraňková, než si vzala strejdu Oldu, která řekla, že Blanka je hezké jméno a moje sestra se klidně může jmenovat po ní a že ať táta nejančí, že se ještě kluka klidně dočká. Babička vypravovala, že když se totiž narodila moje druhá sestra, řádl táta po dvoře, kopal do plešek na mléko, které jsme vozili každý den na náves, kam si pro ně jezdili z mlékárny, až se válely po celém dvoře. No, a nakonec jsem se narodil já, František Franěk, z čehož měl radost táta

i děda, ale hlavně táta, protože náš rod nevymře po meči. Děda měl taky radost, protože zrovna když v Bystřici čekali moje narození, tak táta byl v práci a sestry na procházce s babičkou a telefon z porodnice bral děda, takže si nepamatoval skoro nic. Jenom rychle běžel za babičkou a sestrami a snažil se jim rychle vypovědět tu novinu, ale nemohl si vzpomenout, kdo se vlastně narodil, jen drmolil tři kila padesát a babička se na něj na oko zlobila.

„Dědku, ty máš snad sklerózu,“ což byla částečně pravda, protože dědovi bylo v těch letech, když já jsem se narodil, už víc než sedmdesát roků. Teoreticky mohly existovat dvě varianty, že bych se narodil já, nebo nějaká holka, která se snad měla jmenovat Dana, ale potom nevím, jestli bych se ještě někdy vůbec narodil, nebo jestli bych se nenarodil, ale naštěstí jsem se narodil, takže můžu psát tohle svoje vyprávění. Fakt je, že tohle všechno si vůbec nepamatuju, protože z té doby si pamatuju jenom to, co naši vypravujou, ale jinak vůbec nic.

V Bystřici nežijeme jenom my, ale je fakt, že je u nás dost Fraňkových, protože když někdo přijede do vesnice a zastaví se u našeho domu a ptá se, kde bydlí pan Franěk, tak se musíme zeptat: „A kterého pana Fraňka sháníte?“ jak to s radostí dělává mamka.

Pán u auta přešlapuje, protože s něčím takovým nepočítal. Myslel si, Bystřice, taková malá vesnice, a žijí tady dva Fraňkové, ale to se plete, protože v Bystřici bydlí víc Fraňků, a to nepočítám dědu, kterého obvykle nikdo neshání.

A tak mamka vysvětluje s potěšením: „Jestli sháníte Františka, skladníka, tak to jste správně, ale jestli sháníte Josefa, tak ten bydlí vedle, a jestli sháníte Antonína, pekaře, tak to musíte do uličky!“ Na

to obvykle pán zbledne, ale pak se vždycky nějak domluví. Většinou stejně shánějí strejdu Tonda, protože potřebují upéct koláče na svatbu.

Z toho, co jsem napsal, vidíte, že v Bystřici je nás Fraňků dost, a zajímavé je, že jsme všichni nějak příbuzní. Děda František měl totiž moc bratrů, kteří se oženili buď v Bystřici, nebo v okolních vesnicích, a tak je strejda Josef můj nepravej strejda, protože je to tátův bratranec. Zato strejda Antonín, pekař, je můj pravej strejda, protože je to taky syn mého dědy, Františka Fraňka. A protože všichni Fraňkovi v Bystřici mají děti, tak to ve škole někdy vypadá komicky, protože když paní učitelka Hynková řekne: „K tabuli půjde třeba Franěk!“ tak nikdy nevíme, koho vlastně vyvolala, protože v naší jednotřídce jsem Franěk já, ale taky Franěk Pavel od strejdy Antonína, který má staršího bratra Antonína, aby rod nevymřel po meči, a zároveň s námi chodí do školy taky Josef Franěk, což je syn Josefa Fraňka, taky aby rod nevymřel po meči.

A potom když hrajeme proti Oujezdčákům fotbal, tak si vždycky představujeme, jako že to dávají v televizi a komentátor představuje sestavy a říká: „Za Bystřici nastupují v brance Franěk, v obraně Franěk a Kuběna a v útoku Franěk, Rabas a Janata.“ Je to skoro jako Klabzubova jedenáctka, akorát že nás není jedenáct, protože tolik dětí nás v Bystřici není, ani kdyby s námi hrál můj bratranec a Pavlův starší brácha Antonín Franěk, který se velmi dobře učí a Pavel s tím má problémy, protože mu po rodičáku doma vyčítají, že se neučí jako jeho brácha, že ten byl jinačí kabrňák, ale Tonda zase neumí tak dobře čutat do mičudy jako Pavel, který je z nás Bystřičáků úplně nejlepší a

kdyby nemohl hrát, že by se zranil, mohli bychom to úplně zabalit. Nakonec bychom nedali dohromady jedenáctku, ani kdyby za nás nastoupil malej Vašík Rabas. Někdy o prázdninách nebo v sobotu a neděli s námi hrává i Petr Valenta, když přijedou z Prahy do Bystřice na chalupu, ale to spíš o prázdninách, jenže my s Oujezdákama o prázdninách zrovna moc často nehrajeme.

Taky bych měl napsat něco o mých sestrách, ačkoliv jsou o hodně starší než já, takže si pamatujou mnohem víc, i když si taky nepamatujou od nepaměti, ale to si nepamatuje ani můj děda a ten je dost starej, protože byl jako voják v 1. světové válce, a někdy nám o tom vypravuje, hlavně takový ty říkánky se sprostějma slovy a to potom všichni sedíme jako pěny, ani nedutáme, až je to babičce divný, že jako nic neříkáme, a zaposlouchá se do dědova vyprávění a hned dědovi začne vyčítat, co nám to vypravuje, že to nejsou žádné pohádky a že nás učí pěkný věci, ale to není tak docela pravda, protože my už jsme stejně zkažený a takovejch sprostějch slov, jako říká děda, známe i bez něho dost.

Největší sprosták u nás ve třídě je Milan Plecháč z Oujezda. Paní učitelka se na něj hrozně zlobí, když slyší, jak o přestávkách na chodbě neslušně řve, a potom mu o hodině řekne: „Plecháči, proč řveš jak pavíán? Kdyby ti tak šly počty jako řvaní!“ a pak ho vyvolá a Plecháč obvykle nic neumí, protože se doma neučí, a někdy nemá podepsaný ani domácí úkol.

Ale já jsem chtěl psát o sestrách, a ne o Plecháčovi, protože Plecháč není můj brácha, ačkoliv bych bráchu chtěl, ale ne Pleháče, ale doma říkají, že už nás je tak dost, že se už domů nevejdeme, ale to není

pravda, protože když se chce, tak se vždycky řešení najde, jak říká můj táta.

Moje starší sestra Milena je o hodně starší než já, je dokonce o tolik starší, že se bude vdávat. Chodí za ní jeden kluk, vlastně není to kluk, ale mladý pán a jmenuje se Jarda Horáček a já mu říkám Jardo, ale naši mně říkají, abych mu Jardo neříkal, protože to není žádný můj spolužák, ale nápadník naší Mileny. Já teda nevím, co Jarda na naší Mileně vidí, že si ji chce vzít, já bych si ji teda nikdy nevzal, protože mě někdy štve, pořád poučuje a občas se zamkne v pokoji a nechce mě pustit dovnitř. Já potom nevím, co tam může tak dlouho zamčená dělat. A navíc je o hodně roků starší než já, a tak bych si ji ani nevzal, protože chlap má být vždycky starší než ženská, jako děda s babičkou nebo táta s mámou. Děda je starší o devět roků a táta o čtyři, ale já jsem proti Mileně mladší o jedenáct roků. Ale to nevadí, hlavně že k nám chodí Jarda, protože s ním je to fajn. Akorát nehraje fotbal, ale má fotoaparát a umí dělat bezva fotky, dělá si je doma sám, protože má zařízení a fotokomoru. Slíbil mně, že mě naučí fotografovat. Takže se těším, že už brzo začneme, až bude mít víc času, protože teď moc času nemá, protože se pořád s Milenou někde procházej a držej se za ruce, a když si myslěj, že se nedívám, tak se líbaj.

Tudle jsem slyšel mámu, jak si něco tajně domlouvá s Milenou. Nerozuměl jsem sice všemu, ale mluvily určitě o Jardovi. Zaslechl jsem něco o tom, jestli si Jarda Milenu musí brát. Tak jsem jim řekl: „Co by si musel naši Milenu hned brát, takovejch holek jako naše Milena je všude plno, každá by voblízla.“ To totiž říkává naše babička, ale Milena mě vyhodila a řekla, ať neposlouchám, když se bavěj

dospělý. Někdy mě fakt štve, myslí si, že snědla všechnen rozum nebo co, a přitom je vyučená dámská krejčová, protože se ve škole moc neučila. Ale má to zase svoje výhody, protože si dovede ušít spoustu věcí na sebe, a jak říká babička, až budou mít to malý, tak si na něj spoustu věcí ušije. No, to dá přece rozum, když je dámská krejčová.

No jo, to mě taky napadlo, že kdyby měla Milena dítě, tak bych byl strejda, dokonce jsem se s tím pochlubil klukům. Láďa Kuběna mě ale varoval, protože takový mrně pořád akorát řve, a on ví, o čem mluví, protože jeho brácha má malý dítě. „A pak se na tebe Jarda vykašle s tím fotografováním, protože pořád nebude mít čas,“ usadil mě Láďa.

„To je teda fakt blbý,“ musel jsem uznat, ale třeba má Láďův brácha pech, protože se mu narodila holka a to by se mojí ségře nikdy nemohlo stát. Ta bude mít určitě kluka a kluci tak neřvou, babička to taky říkala, že já jsem byl hrozně hodný dítě, kam mě dali, tam jsem si hrál a ani o mně celé dopoledne nevěděli.

Ale jestli se Milena bude vdávat, tak je blbý, že už se nebude jmenovat Fraňková, ale Horáčková a nás Fraňků bude míň, a to je škoda, ale aspoň se v tom lidi líp vyznaj, když budou hledat někoho od Fraňkových.

Pak mám ještě mladší setru, ona je teda starší než já, ale je mladší než Milena a jmenuje se Blanka a je hrozně tlustá, takže se jí Milena posmívá, že s ní žádněj kluk nebude chodit kvůli její tloušťce. Blanka se učí na prodavačku smíšeného zboží a vždycky Mileně odsekne: „Aby ses nedivila, náhodou!“ A Milena pak na ní vyzvídá, jestli už jako nějakýho kluka má, ale Blanka dělá tajnosti a nechce nic říct, a tak

Mileně naschvál řeknu, aby se naštvála: „To víš, že jo, zase není až tak hrozně tlustá jako Frolíková z druhý třídy!“ Ale to si obvykle moc nepomůžu, protože pak se na mě vrhnou obě a mám co utíkat. Milena je naštvaná, že poslouchám a pletu se jim do řeči, a Blanka je naštvaná, že ji srovnávám s Frolíkovou, protože Frolíková je doopravdy hrozně tlustá, a když má o tělocviku udělat kotoul, tak se vždycky zkroutí na jednu stranu a všichni se jí smějeme a paní učitelka ji hájí: „Děti, nesmějte se, ona Evička bude doma hodně skákat přes švihadlo a po prázdninách ji ani nepoznáte!“ Ale my víme, že i kdyby Frolíková skákala přes švihadlo celý prázdniny, že stejně nezhubne, protože její máma je taky příšerně tlustá a chlapi v hospodě si z pana Frolíka dělají legraci kvůli tloušťce paní Frolíkové, že je to, jako kdyby měl dvě manželky, což je u nás úředně zakázaný.

Obvykle se ale Milena s Blankou hádají, a to hlavně když Blanka chce na Mileně, aby jí něco ušila. Milena potom vyčítá: „Ty si vyhlídneš něco v Ženě a módě na manekýnce, která má třicet pět kilo, a chceš, abych ti to ušila, ale podívej se na ty svoje špeky!“ Hádají se a Blanka Mileně vyčítá, že jí ještě nic neušila a že nemá co na sebe a holky v práci se jí diví, jak to, že nemá nic na sebe, když má sestru dámskou krejčovou. Většinou se pohádají tak, že spolu pár dní nemluví, což je moje výhoda, protože pak mluvím obvykle s jednou z nich já a kujeme pikle proti té druhé sestře, z čehož můžu mít výhodu. Tak třeba když se spojím s Blankou, tak když máme puding, tak ho můžu sníst, protože právě drží nějakou dietu, ale její diety stejně nezabírají a Milena se jí posmívá, že drží bodovou dietu, a co vidí, tak zbodne. Pak si nadávají a mamka je napomíná a já mám

pokoj, protože v tu chvíli si mě nikdo nevšímá a můžu si dělat, co chci.

Nejmladší z naší rodiny jsem já a učím se nejlíp, alespoň zatím, a paní učitelka mě chválí, že ze mne něco bude, ale já stejně ještě nevím co, protože doma se mnou mají jisté úmysly. Chtějí, abych šel na nějakou zemědělskou školu, že potom budu dělat v družstvu jako naši, protože by jedno dítě z rodiny mělo pokračovat v rodinné tradici, jak říká táta, ale já si myslím, že je to pitomost, protože třeba u bratrance taky Pavel nebude pekař, protože chce řídit tirák, a pochybuju, že by jeho brácha Tonda chtěl být pekařem, neboť se velmi dobře učí, a až bude příští rok vycházet školu, tak se bude hlásit ve městě na gymnázium. Strejda s tetou chtějí, aby šel na učitele, ale Tonda se zajímá o kulturní památky a chtěl by dělat takovýho toho umělce, co opravuje starožitnosti. Pavel říká, že to je jeho štěstí, protože kdyby z něj měl být učitel, tak by to byl hroznej učitel, protože už teďka Pavla pořád poučuje a chce ho učit, aby měl lepší známky, ale Pavel raději uteče, protože ho nebaví v sobotu odpoledne si opakovat vyjmenovaná slova po b.

Jediný, o kom vím, že by chtěl mít stejné povolání jako jeho táta, je Milan Janata, protože ten chce jezdit s kombajnem a traktorem. Vždycky v létě o žních jezdí na kole kolem pole, kde jeho táta jezdí s kombajnem, a ten ho potom vezme do kabiny. Potom není s Milanem kloudná řeč, nechce s náma hrát fotbal ani pinec a většinou nám chybí do družstva. Jednou nám domluvil s jeho tátou, že nás taky sveze v kabině kombajnu, ale mně se tam vůbec nelíbilo, protože tam bylo hrozný horko. Z toho jsem usoudil, že do družstva bych teda jít

dělat nemohl, ale našim to moc nevymlouvám. Táta akorát říká, že se děti stejně nemají vozit v kabině traktoru ani kombajnu a až se jednou něco stane, tak to starej Janata, jako Milanův táta, pěkně schytá. To jsem taky Milanovi řekl, když nás zase příště lákal na kombajn, ale Milan se naštvál a nákej čas jsme spolu nemluvili, ale on Milan zase příleze, až skončí žně.

Tak jsem rád, že mě táta nenutí, abych jezdil na kombajnu, protože říká, že když mám dobrou hlavu, tak ať se koukám učit, abych udělal nějakou zemědělskou školu a dělal vedoucího rostlináře nebo živočicháře a nebyl v družstvu jako nějaký nádeník.

Na to mu máma řekne: „Jako ty!“ a táta se naštve a nadává nám kvůli každé maličkosti, třeba že jsme málo zalili zeleninu na zahrádce. Stejně ji nikdy nezalejeme dobře, protože nám jednou vyčítá, že jsme ji zalili málo, a jindy, že je zase přelitá, takže se v tom vůbec nevyznám. Když ji zalívá s námi, tak to vždycky schválně počítám, kolik dává na každý záhonek konví, a potom se toho jeho návodu držím, ale stejně to není nikdy dobře, hlavně když ho naštve někdo v práci, to s ním potom není nikdy řeč, a tak jsme rádi, že má třeba schůzi hasičů, myslivců nebo včelařů. Náš táta je totiž skoro ve všech organizacích a strejda Tonda, co je pekař, si z něj dělá legraci, že se snad přihlásí i do svazu žen. Což tátu vždycky namíchne. My jsme ale rádi, protože když je na schůzi, tak se můžeme koukat dlouho na televizi. Jednou, když jsem byl ještě menší, měl jít táta na měsíc na vojenské cvičení. Těšili jsme se, jak to bude prima, když nebude doma, a já jsem si plánoval, že budu spát v posteli s mámou. Večer jsme koukali na televizi a bylo už docela pozdě a venku tma, když

někdo ťuká na okno. Byl to táta. Udělali mu lékařskou prohlídku a zjistili, že má vysoký krevní tlak, a tak ho pustili ze cvičení hned první den, takže jsme se radovali marně. Od té doby bere nějaké prášky na tlak a občas jezdí na kontroly do města a máma mu vyčítá, že to má z těch schůzí a funkcí, protože náš táta je taky velitelem hasičů u nás v Bystřici a vedoucím úseku u myslivců a jen u včelařů zatím nemá žádnou funkci.

Vlastně jsem chtěl napsat, čím bych chtěl být, až budu velký, když nechci být vedoucím rostlinářem nebo živočichářem, jak chtějí naši. Možná, že bych byl předsedou, to by mě musel každý poslouchat a měl bych velkou výplatu a mohl bych si koupit pořádný fotbalový míč, takový, jako se s ním hraje liga. Takový míč má Kája Fousek z Oujezda, a když hrajeme proti Oujezdčákům, tak s ním hrajeme a je to úplně jiná hra než s tou naší starou merunou. Ale kdybych byl předsedou družstva, tak bych měl zase hodně starostí a musel bych brát určitě nějaký prášky na vysoký tlak.

Já bych chtěl být nejraději sportovním komentátorem, to by mě bavilo. Člověk se pozná se spoustou sportovců, hlavně fotbalistů, třeba s Ivo Viktorem, což je můj vzor, protože chytám v brance jako on, ale teď v poslední době, když jsem musel začít nosit brýle, tak mám strach, že už nikdy nebudu tak dobrý brankář jako Ivo Viktor. Na to, že špatně vidím, přišla paní učitelka Hynková ve škole, protože jsem špatně opisoval písmenka z tabule, ačkoliv jsem seděl ve třetí lavici. Při opisování jsem se pletl a opsal jsem jinou číslici, takže mně pak vyšel jiný výsledek a paní učitelka musela každý příklad přepočítávat, protože jsem ho vypočítal dobře, akorát s jiným číslem, a tak mně

nemohla dát špatnou známku. Hrozně ji to zdržovalo, a tak mě poslala k oční doktorce do města. Docela mě to štvalo, protože už jste někdy viděli fotbalistu s brejlema, a ještě k tomu brankáře? Jenže doktorka řekla, abych si zakryl oko a četl písmenka na tabuli. Ještě štěstí, že umím číst, protože takový Plecháč by koktal, a i když vidí dobře, tak než by tu tabulku přečetl, měl by brejle s velkejma lupama. Dopadlo to docela dobře, protože na fotbal jsem viděl dobře a paní doktorka neřekla, abych nosil brejle taky na fotbal. Jenže za půl roku, když jsem musel přijít na kontrolu, tak jsem viděl ještě míň než předtím, ačkoliv jsem měl ze čtení pořád jedničku, a tak paní doktorka usoudila, že musím nosit brejle pořád, teda i když hraju fotbal, a to je malér, protože při fotbale, hlavně v brance, by se brejle mohly klidně rozbít.

Z toho jsem usoudil, že ze mne asi už fotbalovej brankář jako Ivo Viktor nikdy nebude, a tak bych se chtěl stát aspoň fotbalovým reportérem a komentovat třeba takový finále mistrovství Evropy jako letos, když naši na penalty porazili Němce a Panenka dal rozhodující penaltu, ale stejně byl Viktor lepší.

Když se někdy pohádáme, tak se kluci smějou, že s těma brejlema je to stejně jenom výmluva, protože i kdybych brejle nemusel nosit, tak by ze mne nikdy Viktor nebyl, a pak si vzpomenou na ten nešťastnej zápas proti Oujezdčákům vloni před prázdninami.

„Tos už zapomněl, co ti proved Fousek,“ smál se Martin Rabas, „ty Viktore, jeden!“

Jenže my kluci říkáme Martinovi Panenka z Bystřice, protože když si hrajeme, tak on vždycky křičí, že je jako Panenka a chce hrát

pořád v útoku, ale stejně nikdy žádnéj gól nedal a pořád se vytahuje, jak by dal penaltu jako Panenka, že by Sepp Meier koukal.

„Kecáš z hladu!“ zastal se mě proti Martinovi Láďa. Ten někdy jde do branky místo mě, protože když člověk je pořád v brance a nikdy nemůže dát góla, tak to je taky někdy pěkná otrava.

Vlastně tak se to taky přihodilo při tom zápase proti Oujezdákům, jak na mě byli kluci naštvaní. Hráli jsme v naší obvyklé sestavě: Franěk — Franěk, Kuběna — Franěk, Rabas, Janata a docela to vypadalo nadějně. V poločase jsme hráli nerozhodně 1:1, ale pak se na mě řítíl Kája Fousek docela sám. Co jsem mohl dělat? Zůstal jsem stát na čáře a neměl jsem šanci. Prohrávali jsme 1:2.

„Cos tam dělal?“ řval na mě Pavel a ostatní se k němu přidávali.

„Hele, Franto, pročs nevyběhnul?“ přisadil si Láďa.

„Tak pánové, to nebyl muj banán, to byla chyba obrany, ta zaspala,“ hájil jsem se, ale zůstal jsem sám.

No, a potom jsem to všechno zazdil. Do konce zápasu chybělo pár minut a my pořád prohrávali. Kluci se snažili a já na ně zezadu jenom koukal, a tak jsem jim chtěl pomoci. Vyšel jsem si dost daleko před bránu, ale právě v tu chvíli dostal balón Kája Fousek a dobře viděl, že jsem vylezle z brány hrozně moc, a tak vystřelil z poloviny hřiště. Co jsem měl dělat? Běžel jsem zpátky, ale míč byl rychlejší. Nepřejte si slyšet, co jsem schytl nadávek. Naštěstí jsem ten jeden zápas už kolikrát odčinil, takže je vše odpuštěno, akorát si kluci občas vzpomenou na ten padající balón do prázdný brány. Kdyby to šlo, tak bych ten moment z mého života vytrhnul, jako když se člověku nepovede diktát ve škole. Ale to prostě nejde.

Holt v životě člověk udělá nějakou tu botu, jak říká táta. Nakonec i já už jsem pár bot udělal. Třeba jednou na konci první třídy. Napsal jsem si doma úkol, opravdu jsem ho psal doma, neopsal jsem ho před vyučováním jako třeba Plecháč, ale prostě a jednoduše jsem si ho zapomněl dát doma podepsat. Sešit byl už skoro na konci a já věděl, že učitelka moc úkoly nekontroluje.

Když nebudu mít podepsaný úkol, tak budu mít poznámku, řekl jsem si, a tak jsem si úkol podepsal sám. Napodobil jsem mámin podpis, ale každé písmenko si šlo jinam, a zatímco mámin podpis na vedlejší stránce byl malý a úhledný, tak ten můj, no to byla hrůza. F vypadalo, jako kdyby mělo každou chvíli spadnout pod linku, a obě A si nebyla vůbec podobná, ani jako nevlastní sourozenci.

Dopadlo to tak, jak to muselo dopadnout, dostal jsem poznámku, musel jsem všechno přepsat a doma nechat podepsat. Největší potupa na tom všem byla, že se mně smála i Jana Žáková, když paní učitelka říkala: „Kdyby to udělal Plecháč, ale ty Fando, to jsi mě zklamal!“

A já si v tu chvíli řekl, že už budu hrát vždycky poctivě, a vždycky to dodržuju, a ne jako Pepa Franěk, když hrajeme badminton a míček spadne na čáru a on se s námi hádá, že to byl dlouhej míček. Jenom nevím, jestli se to vždycky vyplatí, hrát poctivě, protože náš děda říká, když ho babička zapomene okřiknout, že s poctivostí nejdál dojdeš, a až tam dojdeš, tak tam hovno najdeš.

A babička potom vykřikne: „Dědku, aspoň před těma dětma mluv slušně!“

Jenže můj děda mluví, jak mu zobák narostl, jak sám říká, takže ani před námi dětmi nemůže mluvit slušně. Někdy nadává, když si třeba zapomene někde fajfku, protože náš děda kouří fajfku, ale i doutníky, Havana nebo Portorika. Kouřit se naučil za světový války a od té doby kouří. Kouřil dokonce i za druhé světové války, když byly cigarety na příděl. Strejda Lojza, co byl jeho táta hajný, tak nám dokonce vypravoval, že si myslel, že jeho otec, taky Lojza, aby nevymřel rod po meči, chodí s naším dědou do lesa a dělají tam nějaké sabotážní akce, že jsou jako partyzáni a vyhazují do povětří koleje, aby nemohli jezdit vojáci na frontu, ale jednou si dal práci a oba dva stopoval a přišel na to, že vůbec nejsou partyzáni, ale chodí do lesa stříhat rostlinky, které potom doma suší a balí si je do papíru a kouří je. Je škoda, že můj děda nebyl partyzán. Jinak mě má děda rád, akorát mu vadí, že nosím brýle, což vadí i mně, protože ze mne bude těžko asi fotbalový brankář jako Ivo Viktor. Děda moje brejle nerad vidí a pořád se mě vyptává, jestli mně ty brejle předepsal doktor, a že si kazím oči. Vysvětluju mu to několikrát, že mně je předepsala paní doktorka, a ne pan doktor, ale on si stejně nic nepamatuje, stejně jako s tou fajfkou, kterou zapomene, ani neví kde, a potom nadává, že mu ty haranti zase tu fajfku někam schovali, což není pravda, protože ji nechal v koši, když šel krmit králíky. Ještě štěstí, že nebyla zapálená, protože jinak by nám asi vyhořela stodola. Stejně jako mne se pořád vyptává bratrance Tondy, protože ten nosí taky brejle, ale tomu to nevadí, protože nechce být fotbalovým brankářem, ale historickým pracovníkem v muzeu, kde bude oprašovat starožitnosti. Děda mu vždycky říká: „Ty brejloun!“ a bratranec se kvůli tomu zlobí, ale teď

přišel na způsob, jak se dědovi pomstít. Vždycky, když mu děda začne vyčítat, proč nosí brejle a že si kazí oči, tak mu bratranec začne dělat přednášku o škodlivosti kouření. „Dědo, vždyť vy si každou cigaretou tlučete jeden hřebík do rakve!“ To dědu vždycky namíchne a pak nadává ještě víc, že si ze starýho člověka děláme jenom legraci. Jednou, když jsme si hráli za stodolou na indiány, uvázali jsme bratrance Tondu za mučednický kůl. Ve skutečnosti to žádný mučednický kůl nebyl, ale jenom stará třešň. Nedalo to moc práce, jenom jsme mu řekli, že je to taková hra a že ho hnedka zase odvážeme, takže se ani moc nevzpouzel. Nejvíc ta hra bavila bratrance Pavla, Tondovýho bráchu, protože se smál, když byl Tonda uvázaněj u mučednickýho kůlu, teda u tý třešně, a naváděl nás, ať se na Tondu vykašleme. A tak jsme Tondovi řekli, že jdeme jako hledat poklad a že musíme přepadnout Komanče a že ho potom jako osvobodíme. Jenže jsme s tím osvobozováním nějak nespíchali, zvláště když nám babička dala nanuka, a tak jsme na Tondu u mučednickýho kůlu dočista zapomněli. Dlouho byl zticha, ale pak začal strašně řvát, takže jsme si na něj zase rychle vzpomněli, ale to už byl u Tondy děda. A jak byl ještě naštvanej za ty Tondovy řeči o škodlivosti kouření, tak dělal, že Tondu nevidí ani neslyší, což bylo dost těžký, protože Tonda řval čím dál víc jak prašivý kojot, jak se mu provaz zařezával do rukou. A děda chodil kolem a pořád jako Tondu nemohl najít. Když už ten řev slyšela i babička, která normálně nedoslýchá, tak teprve děda Tondu rozvázal, ale trvalo mu to dost dlouho a našim nic neřekl, protože bral Tondovo mučení na kůle jako svoji pomstu.